URBAN REPORT

sprijinit de către
supported by

ERSTE Stiftung

în cadrul programului EE-lab
in the frame of EE-lab program

Urban Report is a cross-culture program, gathering theories and critical discourses about the contemporary urban phenomena in Central, Eastern and Southern Europe. This project was initiated by zeppelin in 2010 and supported by the Romanian Cultural Institute through the Cantemir Program. In 2011 Urban Report consisted of 3 publications, a website and 3 DVDs. Since 2012 this project is integrated in the structure of the magazine.

Urban Report este un program cross-culture care reunește teorii și discursuri critice despre fenomenul urban contemporan din Europa Centrală, de Est și de Sud. Acest proiect a fost inițiat în 2010 de zeppelin cu ajutorul Institutului Cultural Român prin programul Cantemir. În 2011, Urban Report a constat din 3 publicații, un website și 3 DVD-uri. Din 2012, acest proiect este integrat în structura revistei.

Oberliht, Chișinău

Una dintre cele mai vii platforme est-europene de acțiune artistică și civică și de reflexie asupra orașului post-totalitar

EN

One of the liveliest East-European platforms for arts, civic actions and reflection over the post-totalitarian city

TEXT & FOTO:
Vladimir Us

90

CE E OBERLIHT?

În germană, Oberlicht denumește o porțiune dintr-o fereastră sau dintr-o ușă situată deasupra cercevelelor sau a canaturilor mobile și având deschidere separată.În română, oberliht mai înseamnă și luminator (cf. DEX). Deschidere alternativă deci, căutări, alt fel de legături între artiști... și o altă relație cu societatea.

În 2000, patru studenți de la Institutul de Arte din Chișinău fondau Asociația Tinerilor Artiști Oberliht. Membrii erau reuniți printr-un program de studiu comun, propus de profesorul Veaceslav Fisticanu și prin preferințe și practici artistice similare. Însă, după câțiva ani și mai multe proiecte expoziționale, o bună parte din membrii asociației au emigrat sau au renunțat la activitatea artistică experimentală.

După o pauză de doi ani, asociația și-a reluat activitatea într-un format nou. Susținem tinerii artiști prin organizarea unor ateliere și activități educaționale informale și a unui program de rezidență; încercăm să transmitem noi experiențe teoretice și practice ce lipsesc din programele educaționale instituționale.

Oberliht înseamnă însă azi și platforme de informare și comunicare, manifestare publică și cercetare; încercăm să aducem împreună inițiativele de cultură și artă contemporană locale și internaționale și să construim o comunitate artistică acționând asupra spațiului public.

EN

WHAT IS OBERLIHT?

In German, Oberliht is the name for a part of a window or a door placed over the frames or mobile jambs and having a separate opening. In Romanian, oberliht also means sky-light (see DEX). Alternative opening then, searches, different connections between artists... and a different relationships to the society.

In 2000, four students from the Arts Institute in Chisinau founded the Oberliht Association of Young Artists. Its members were united by a common study programme, proposed by Veaceslav Fisticanu and by similar preferences and arts practices. But, after a couple of years and several exhibition projects, many of the association members emigrated or gave up experimental arts.

After a two years break, the association restarted its activity in a new format. We support young artists by organising informal educational workshops and activities, and a new residency programme; we try to convey new theoretical and practical experiences which are not present in the institutionalized educational programmes.

Oberliht today also means information and communication platforms, public acting and research; we try to bring together local and international culture and contemporary art initiatives and to build an artistic community by taking action on the public space. The association bring gether in a network tartists, architects, urban planners, sociologists, activists, historians and other professionals.

THE RELATION WITH THE URBAN SPACE

was built gradually, not right away. As artists, after the graduation, we found ourselves with no workshops and spaces adequate for the activity we were trained; some of us developed certain working methods and arts expression means, giving up paining or other traditional techniques almost entirely.

Once included in the public space, the act of the artist become a political one – a component of the complex structure making part of that space, a voice among many other voices asking for its right to existence. Art lives together with other social forms, making together a democratic communication framework. With no institutional support, the act of the artist goes away from the world of art and turns into an expression of personal, civic options. Taken away from the gallery and going into street, the works of art get closer to the dailyness and the locals, generating a new situation and new relationships, a fact which should make us rethink the role of art and artist in the society.

At the same time, the work in public space made us take an additional effort to decode and understand better the processes and laws making and governing this space. The research and study of urban transformations were included in following projects.

INTERVENTIONS 2 AND 3 (2007, 2008). TEMPORARY REACTIONS TO THE ANNIHILATION OF PUBLIC SPACE

For the second edition of Interventions, we aimed at exploring and documenting several areas of Chisinau. Going on the field was structured by categories such as spaces of power and control, gentrification, invisible places etc. The participants to the project turned into active observers, interrogating the nature of visited places and the processes contributing to their making. The results obtained were presented

Centrul Civic al Chișinăului (2012). Program de cinema în aer liber în jurul instalației Apartament Deschis, 2009
Chisinau Civic Center (2012). Open air cinema, around the 2009 Flat Space

INTERVENȚII3. Orașe pe acoperișul casei mele de Ion FISTICANU, 2008, instalație
INTERVENTIONS3. Cities on the roof of my house by Ion FISTICANU, 2008, installation

Însemnările Cetățenilor pentru un Atlas al spațiului public din Chișinău de AREA Chicago, Chișinău 2010
Notes for a People's Atlas of Public Space in Chisinau by AREA Chicago, Chisinau 2010

DESIGN:
Dave Pabellon

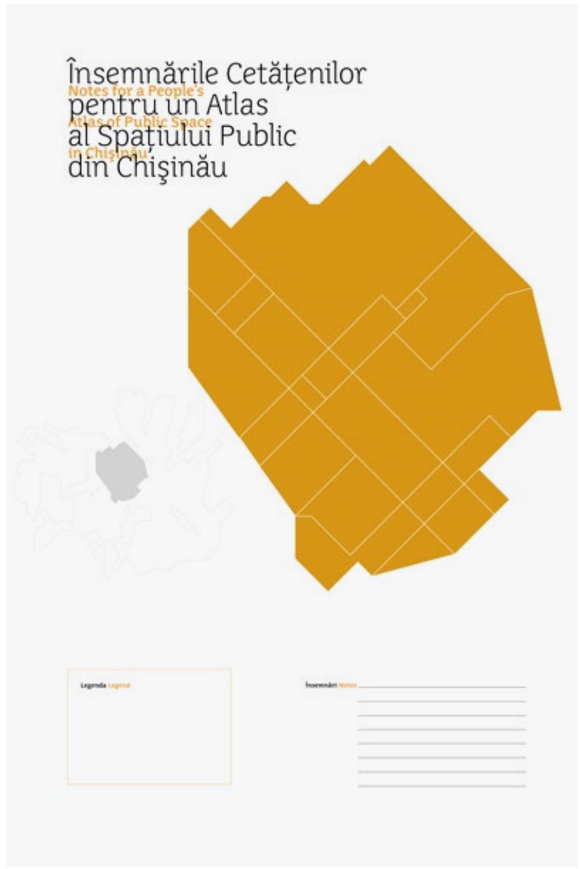

Asociația reunește artiști, arhitecți, urbaniști, sociologi, activiști, istorici și alți profesioniști într-o rețea de colaboratori.

RELAȚIA CU SPAȚIUL URBAN

s-a format pe parcurs, nu imediat. Artiști fiind, după absolvirea Academiei, ne-am regăsit fără ateliere și spații potrivite activității pentru care fusesem instruiți; unii din noi am dezvoltat metode de lucru și mijloace de expresie artistică, renunțînd aproape cu totul la pictură și alte tehnici tradiționale.

Odată înscris în spațiul public, gestul artistului devine unul politic - o parte componentă din structura complexă care formează acel spațiu, o voce printre multe alte voci care își cere dreptul la existență. Arta conviețuiește cu alte forme sociale formînd împreună un cadru democratic de comunicare. Fiind lipsit de suportul instituțional, gestul artistului se detașează de lumea artei și devine o expresie a opțiunilor personale, cetățenești, sub care subscrie artistul. Scoase din cadrul galeriei și coborîte la nivelul străzii, lucrările de artă se apropie de cotidian și de locuitorii orașului, producînd o nouă situație și noi relații, fapt care ar trebui să ne facă să regîndim rolul artei și al artistului în societate.

Totodată, lucrul în spațiul public ne-a determinat să depunem un efort suplimentar pentru descifrarea și înțelegerea mai bună a proceselor și legilor care fomează și guvernează acest spațiu. Acțiunile de cercetare și studiere a transformărilor urbane au fost incluse în proiectele ulterioare.

INTERVENȚII 2 ȘI 3 (2007, 2008). RĂSPUNSURI EFEMERE LA ANIHILAREA SPAȚIULUI PUBLIC

Pentru a doua ediție a proiectului Intervenții, ne-am propus să explorăm și documentăm mai multe zone din Chișinău. Ieșirile în teren au fost structurate după categorii cum ar fi spații ale puterii și de control, procese de gentrificare, locuri invizibile ș. A. Participanții la proiect au devenit observatori activi, interogând natura locurilor vizitate și procesele care au contribuit la formarea lor. Rezultatele obținute au fost prezentate public sub forma unei expoziții.

Un an mai tîrziu am propus artiștilor din Chișinău să treacă dincolo de rolul unor simpli observatori și prin acțiune culturală să intervină și să transforme spațiile publice din oraș.

După 1990, locurile urbane importante au început să-și piardă funcția publică și să dispară în umbra unor interese private, fiind acaparate și ulterior transformate în paravane pentru mesaje cu conținut politic sau în terenuri pentru activități pur comerciale.

În primul rînd au avut de suferit infrastructura sportivă și cea culturală. Terenurile de sport au fost lăsate în paragină, demolate sau transformate în piețe și parcări, cinematografele au fost convertite în centre comerciale, case de rugăciuni sau pur și simplu abandonate. Au urmat spațiile verzi și parcurile, lacurile, zonele dintre blocuri de locuit pe care erau amplasate terenuri de joacă pentru copii și alte zone destinate pentru odihnă și recreere. Noile investiții le transformă în zone cu acces restricționat, multe din ele fiind între timp privatizate.

INTERVENȚII3. Monumentul lui Buratino de Mark VERLAN, Chișinău 2008
INTERVENTIONS3. Monument to Buratino by Mark VERLAN, Chisinau, 2008

CHIOȘC. Apartament Deschis de Ștefan RUSU, 2008 – plan
KIOSK. Flat Space by Stefan RUSU, 2008 - plan

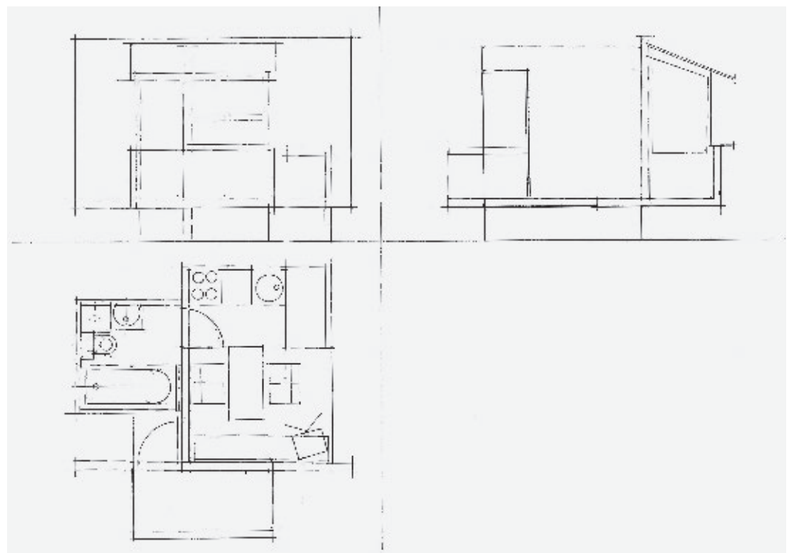

EN

publicly in an exhibition. One year later we proposed the artists in Chisinau to go beyond the role of mere observers and, based on cultural action, to intervene and transform the public spaces in the city. After 1990, the main urban places started to lose their public function and disappear in the shadow of private interests, being absorbed and later transformed into a façade for political messages or in areas with purely commercial activities.

The sport and the cultural infrastructure were to suffer first. The sports fields were neglected, pulled down or transformed in markets and parkings, the cinemas were converted into commercial centres, houses of prayers or simply abandoned. Next came the green areas and park, the lakes, the areas for rest, leisure and playgrounds between the blocks of flats. The new investments turn them in areas with restricted access, many being privatized meanwhile. INTERVENSIONS3 in 2003 thus focused on the art in the public space. The participants from Moldova, Romania, Croatia, Germany and France to a short residency were invited to elaborate works and reflect on the processes generating, nowadays, the public space and the visual structure of Chisinau, the memory and the experience of daily life of its people. The project consisted of a few stages: exploratory walks through the city and suburbs, public presentations followed by debase, making the works, Ghidighici GRAFFITI session and the opening of ARThotel - a space dedicated to the local art community.

The project also played the role of a research platform of the sub-cultural practice part of the urban context (graffiti and street art, free movement of cultural goods etc.) as a form of resistance to the overwhelming process of commercializing the public space.

Resulted interventions had, generally, a temporary role. Some lasted a few hours, the case of Buratino's Monument, others a few days (Angela Candu's intervention on the façade of a ruined house), being dissolved in the urban tissue later on. We were left with the project documentation, as a catalogue, some articles in the media and a film, as well as the experience lived by the public and all those involved in the process.

TOWARDS MORE STABLE INTERVENTIONS. THE STAND PROJECT

We felt the need for a space for cultural actions, with a more stable character in the urban structure. The KIOSK - a cultural information point and public acting platform – expresses the claims for an alternative cultural infrastructure in Chisinau, still dominated by institutions inherited from

Programul INTERVENȚII3 din 2003 s-a axat deci pe arta în spațiul public. Participanții din Moldova, România, Croația, Germania și Franța la o rezidență de scurtă durată au fost invitați să elaboreze lucrări și să reflecteze asupra proceselor ce produc, azi, spațiul public și structura vizuală a Chișinăului, memoria și experiența vieții cotidiene a locuitorilor lui.

Proiectul a constat din cîteva faze: plimbări exploratorii prin oraș și suburbii, prezentări publice urmate de discuții, elaborarea lucrărilor, Ghidighici GRAFFITI session și inaugurarea ARThotel-ului - un spațiu dedicat comunității artistice locale.

Proiectul a jucat și rolul unei platforme de cercetare a practicilor sub-culturale existente în contextul urban (graffiti și street art, circulația liberă a bunurilor culturale etc.) ca formă de rezistență față de procesul copleșitor de comercializare a spațiului public.

Intervențiile produse au avut, în general, un caracter efemer. Unele au durat cîteva ore, cum ar fi Monumentul lui Buratino, altele cîteva zile (intervenția Angelei Candu pe fațada unei case ruinate), ulterior dizolvîndu-se în structura urbană. Au rămas documentația de proiect, sub forma unui catalog, a unor articole în ziar și a unui film, precum și experiența trăită de către public și toți cei implicați în proces.

CĂTRE INTERVENȚII MAI STABILE. PROIECTUL CHIOȘC

Am simțit nevoia unui spațiu pentru acțiuni culturale, cu un caracter mai stabil în structura urbană. CHIOȘC - punct de informare cultural și platformă publică de manifestare - exprimă revendicările pentru o infrastructură culturală alternative în Chișinău, încă dominat de instituții moștenite din perioada URSS-ului. Am dorit și crearea unui model de partajare, educație, producție și prezentare a unor practici artistice cu implicații sociale.

Întruchipat în Apartamentul Deschis, proiectul joacă rolul unui agent activ caracterizat prin implicare civică, conform unui model „de jos în sus", interpretînd angajamentul cultural ca acțiune socială și generînd, astfel, cultură critică. Activitățile au întotdeauna legătură cu spațiul public. Într-un sens mai larg, proiectul oferă premizele pentru o analiză a realităților culturale, sociale, economice și politice ale uneia dintre "suburbiile" Europei.

Pe parcursul anilor 2008-2012 proiectul a încurajat artiști, arhitecți, curatori, activiști locali și invitați să proiecteze noi funcții și să ofere o nouă semnificație spațiului social moștenit din perioada sovietică. Au fost invitate grupuri sociale anterior excluse din procesul de planificare urbană.

Făcînd uz de spații abandonate, subutilizate sau monofuncționale, participanții la proiect, alături de chișinăuieni, deschid noi spații de dialog, de reflecție critică, și de observare a transformărilor recente prin care trece spațiul public, interogînd în același timp ordinea stabilită a lucrurilor, regulile existente, și, nu în ultimul rând, autoritatea care le-a creat.

http://chiosc.oberliht.com/chiosc/

CHIOȘC. Apartament Deschis de Ștefan RUSU, Chișinău 2009
KIOSK. Flat Space by Stefan RUSU, Chisinau 2009

B68. Scuar devenit o parcare pentru mașini, Chișinău 2011
B68. Square transformed into a parking lot, Chisinau 2011

EN

APARTAMENT DESCHIS

Una din cele mai vizibile și complexe realizări a proiectului a constat în lucrarea elaborată de Ștefan Rusu sub forma unei instalații cu titlul Apartament Deschis. Instalat în fața Direcției Cultură a Municipiului Chișinău, Apartamentul funcționează ca punct de informare cultural și o platformă publică de manifestare, întâlnire și schimb.

Apartamentul Deschis este o replica funcțională a unui apartament de tip socialist. Spațiul privat al unui apartament limitat de standardele societății socialiste, transformat în perioada post-socialistă este astfel expus în mod simbolic. Fațada principală cu un balcon împachetat în termopan, camera de zi, bucătăria și un grup sanitar compun un loc public.

A fost nevoie de aproape un an de negocieri cu autoritățile locale pentru a obține permisiunea de a instala Apartamentul Deschis pe str. București 68; o zonă altfel invadată de birouri, hoteluri, supermarketuri, restaurante, locuințe de lux și parcări. Prezența unei piese de artă și a unui loc public veritabil devine cu atât mai importantă într-un oraș în care arta lipsește cu desăvîrșire, în schimb unitățile comerciale de toate formele (chioșcuri, tarabe etc.) par să domine întreg peisajul.

Inaugurarea în octombrie 2009 a Apartamentului Deschis a dat startul unui program local. Organizat cu ajutorul asociațiilor, inițiativelor, colectivelor de artiști și publicului, inclusiv al comunității internaționale de voluntari veniți în Moldova, precum și cu participarea unor grupuri informale unite prin interese comune, programul din Apartament a declanșat transformarea spațiului din jurul său, extinzîndu-și funcția și raza de acțiune dincolo de structura sa din beton armat, în scuarul ce devenise o parcare ilegală.

În perioada caldă a anului au fost organizate proteste și campanii În Vânt, plimbări, sesiuni de gătit urmate de mese comunitare, frigărui și mămăligă, expoziții, concerte, lecturi de poezie și ateliere de creative writing, întâlniri cu studenți străini, schimburi - prin Târguri Culturale de Vechituri, lansări ale revistei la PLIC, urmate de petreceri cu VJ, toate însoțite de proiecții ample de artă video și film.

http://chiosc.oberliht.com/apartament/

B68 – ZONĂ LIBERĂ / SPAȚIU DE ARTĂ

Pentru a sprijini procesul de transformare a scuarului într-un loc cu adevărat public a fost lansat blogul B68 - zonă liberă / spațiu

the time of USSR. We also aimed at creating a model of selection, education, production and presentation of arts practices with social connotations. Represented by the Open Flat, the project plays the role of an active agent exemplified by civic commitment, according to a "bottom up" approach, interpreting the cultural commitment as a social action and generating, thus, a critical culture. Activities are always linked to the public space. In a wider sense, the project offers the premise for an analysis of the cultural, social, economic and political realities of one of the "suburbs" of Europe.

During 2008-2012, the project encouraged artists, architects, curators, local activists and guests to project new functions and to offer a new meaning to the social space inherited from the Soviet time. Social groups previously excluded from the urban planning process were now invited.

Making use of the abandoned spaces, underused or mono-functional, the participants to the project, together with the people of Chisinau, open new areas of dialogue, critical reflection and observation of recent changes for the public space, while interrogating the established order of things, existing rules, and, not as the last one, the authority which created them.

http://chiosc.oberliht.com/chiosc/

OPEN FLAT

One of the most visible and complex achievements of the project consisted in the work elaborated by Ștefan Rusu as an installation named Open Flat. The Flat works as a cultural information point and a public acting, meeting and exchange platform.

The Open Flat is a functional replica of a Socialist flat. The private apartment space, limited by the Socialist society standards, changed in the post-Socialist era, is thus symbolically displayed. The main façade with a balcony wrapped in insulated glass, the living, the kitchen and the bathroom make a public space. Almost one year was needed to negotiate with local authorities the permission to install the Open Flat on 68 București Street; an area otherwise gaily invaded by offices, hotels, supermarkets, restaurants, luxury residencies and parking lots. The presence of a piece of art and a genuine public place turns so much the more important in a city where art is completely absent, while commercial units of all types (stands, kiosks etc.) seem to dominate the view.

The launch in October 2009 of the Open Flat was the start for a local programme. Organised with the support of associations, initiatives, groups of artists and the public, including the international community of volunteers coming in Moldova, as well as the participation of informal groups united by common interests, the Flat programming generated the transformation of the space around it, extending the function and range of action beyond its structure of reinforced concrete, in the square which was turned into an illegal parking.

In the hot season, various protests and By the Wind campaigns were organised, walks, cooking sessions followed by community meals, grilled meat and polenta, exhibitions, concerts, poetry readings and creative writing workshops, meetings with foreign students, exchanges - through Cultural Flea Markets, launches of

de artă, însoțit de un scurt manifest pentru spațiu public în care se solicită crearea unor spații libere de economie și de control, unde lucruri de importanță publică să fie discutate de către cetățeni, ca o condiție necesară pentru democratizarea societății.

Platforma web B68 joacă rolul și unei arhive pentru materialele și acțiunile care s-au produs în scuar.

http://bucuresti68.wordpress.com/

PUTERE FLORILOR

Una din intervențiile mai îndrăznețe a fost produsă în cadrul programului de rezidență CHIOȘC / Shaping the New cu participarea arhitectului Jarek SEDLAK din Brno, venit la Chișinău în 2011 pentru două luni. 800 flori au fost plantate în scuarul transformat, pentru o zi, într-o zonă liberă de mașini. Această intervenție a deschis un spațiu de dialog între artiști, conducătorii auto și, indirect, Direcția Cultură care administrează terenul din str. București 68 ; s-a declanșat un proces public de negociere privind modul de utilizare a scuarului. Totodată, pe această cale, locuitorii și cei ce lucrau în birouri au fost invitați să-și imaghineze funcțiuni public pentru un loc permanent eliberat de mașini.

În cursul anului 2012, datorită implicării mai multor inițiative independente și instituții, printre care se afla și Teatrul Spălătorie, scuarul din str. București 68 chiar a fost transformat, ce-i drept, pentru o perioadă limitată, într-o zonă pietonală.

CENTRUL CIVIC AL CHIȘINĂULUI

Arhitecți, artiști, sociologi din Cehia, Georgia, Moldova și România au construit acest proiect de cinema în aer liber în august 2012. Scopul proiectului a fost acela de a oferi o alternativă de utilizare a scuarului B68. La instalare, platforma asamblată din paleți, devenită Apartamentul Deschis a permis ca diverse activități să fie extinse dincolo de structura de beton și a acționat asupra scuarului și zonei proxime.

PROGRAMUL DE REZIDENȚĂ PENTRU ARTIȘTI

Începînd cu 2009 mai mulți artiști, curatori, arhitecți au luat parte la programul de rezidentă CHIOȘC, abordînd subiecte specifice contextului local, intervenind totodată în diverse zone ale orașului.

Artista croată Tonka Maleković a fost primul artist rezident. Cu această ocazie, ea a elaborat proiectul Posibilitatea Orașului, în colaborare cu artistul moldovean Ion Fisticanu.

Influențată de lucrarea acestuia Orașe pe Acoperișul Casei Mele (2008), Tonka a stabilit o legătură între ideea lui și propria ei preocupare pentru spațiul public și modul în care se pot stabili relații cu acesta, prin intermediul jocului, imaginației și improvizației, în

B68. Putere Florilor de Jarek SEDLAK, Chișinău 2011
B68. Power to Flowers by Jarek SEDLAK, Chisinau 2011

Posibilitatea Orașului. Orașul în havuz de Tonka MALEKOVIĆ și Ion FISTICANU, Chișinău 2009
title: Possibility of the City. Fountain City by Tonka MALEKOVIĆ and Ion FISTICANU, Chisinau 2009

KOMPOT de Teatru Spălătorie, Chișinău 2012
KOMPOT by Spălătorie Theatre, Chisinau 2012

EN

PLIC magazine, followed by DJ parties, all accompanied by ample video and film art screenings.

http://chiosc.oberliht.com/apartament/

B68 – FREE AREA / ART SPACE

To support the process of transforming the square into a truly public place, the B68 – free area/art space blog was launched, together with a short manifesto for a public space asking for spaces free of economy and control, where things of public importance are debated by the citizens, as a condition necessary to make the society democratic.

The B68 web platform also plays the role of an archive for the materials and actions produced in the square.

http://bucuresti68.wordpress.com/

FLOWER POWER

One of the bravest interventions took place part of the STAND / Shaping the New residence programme, with the participation of architect Jarek SEDLAK from Brno, coming to Chisinau in 2011 for two months. 800 flowers planted in the square turned, for one day, into a car-free area. This intervention opened the dialogue between artists, drivers and, indirectly, the Cultural Department which runs the area in 68, București Street; a public process started for the negotiation on the way the square is used. Also, this way, the locals and those working in offices were invited to image public functions for a place free of cars for ever.

During 2012, given the involvement of various independent initiatives and institutions, among which Laundry Theatre, the 68 București Street really changed, though temporarily, into a pedestrian area.

CIVIC CENTRE IN CHISINAU

Architects, artists, sociologists in the Czech Republic, Georgia, Moldova and Romania built this outdoor cinema project in August 2012. The aim of the project was to provide an alternative to use the B68 square. At the launch, the platform made of pallets attached to the Open Flat allowed for various activities to go beyond the concrete structure and acted upon the square and the nearby area.

RESIDENCE PROGRAMME FOR ARTISTS

Starting with 2009, several artists, curators, architects participated in the STAND residence programme, working on topics specific to the local background, while taking action in various areas of the city.

The Croatian artist Tonka Maleković was the first resident artist. On this occasion, she elaborated the project the Opportunity of the City, in cooperation with Moldovan artist Ion Fiscanu. Influenced by his work, Cities on the Roof on my House (2008), Tonka set a connection between his idea and her own concern for the public space and the way in which relations with this could be set, through play, imagination and improvisation, with direct involvement. Thus, she proposed Ion to cooperate, extending the conceptual frame of the work and inviting others to join.

The idea was simple: walk, observe, play and build improvised constellations representing cities, using materials found on the spot, in various places of the whole Chisinau. The project talks about the city as an opportunity, its people being the creators of new urban realities.

http://chiosc.oberliht.com/air

MAPPING PUBLIC SPACES WORKSHOP IN CHISINAU

We aimed at including other places in our area of interest, to have a higher impact and reach various people.

The Mapping public spaces workshop in Chisinau was completed in 2012, under the SPACES project (public durable areas for culture in Eastern countries), in cooperation with Planwerk architecture office in Cluj. We aimed at making the ground for a long term action plan, which would allow the identification, recovering, and re-usage of the public space in Chisinau, with a clear civic component.

One of the two aims of the project was to survey the current public space and to conceptualize a network of public spaces for Chisinau, alternatives to the public space projected by the previous regimes (typical for the political power of that moment). This way, we aim for the extension of the access to the public space and culture of the young people in the urban environment and of other social groups part of or excluded from the opportunity of using this space. At the same time, this is a way to re-use abandoned, neglected or mono-functional areas in the city, and to

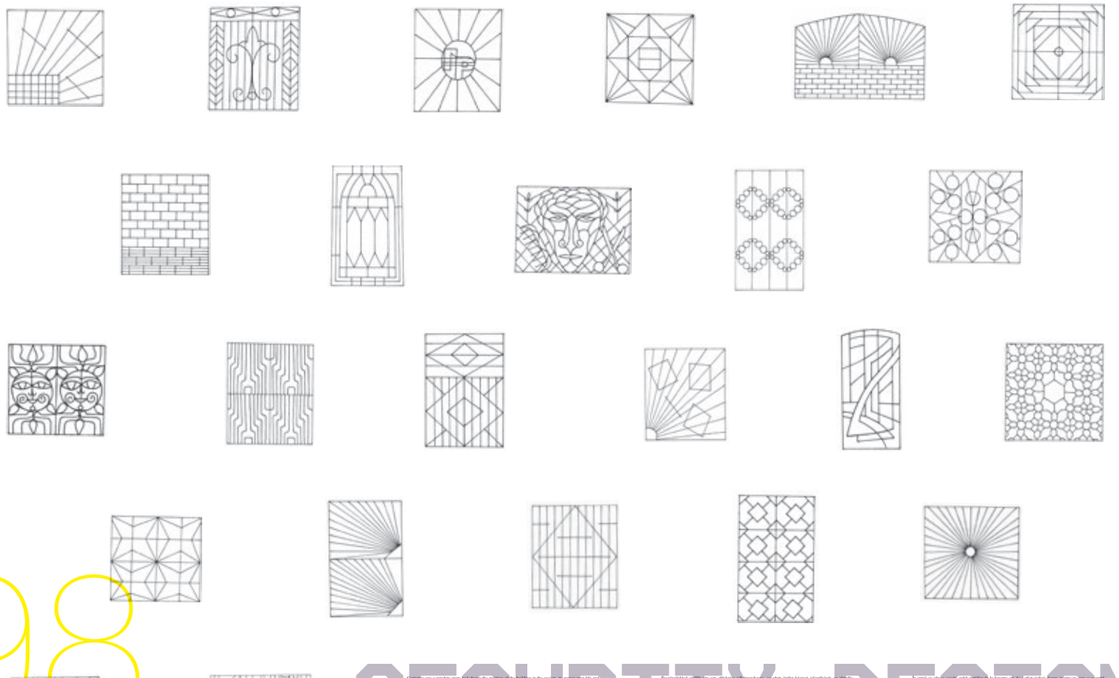

participare directă. Astfel, ea i-a propus lui Ion o colaborare, extinzând cadrul conceptual al lucrării inițiale și invitând și alte persoane.

Ideea era simplă: a te plimba, a observa, a te juca, a construi constelații improvizate ce să reprezinte orașe, utilizând materiale găsite pe loc, în diferite locații din întregul oraș Chișinău. Proiectul vorbește despre oraș ca posibilitate, locuitorii lui fiind creatorii noilor realități urbane.

http://chiosc.oberliht.com/air

ATELIERUL DE CARTOGRAFIERE AL SPAȚIULUI PUBLIC DIN CHIȘINĂU

Ne-am propus să includem și alte locații în zona noastră de interes, pentru a obține un impact mai mare și a ajunge la diverși oameni.

Atelierul de cartografiere a spațiilor publice din Chișinău a fost realizat în 2012 în cadrul proiectului SPACES (zone publice durabile pentru cultură în țările din est), în colaborare cu biroul de arhitectură Planwerk din Cluj. Am dorit să punem bazele unui plan de acțiuni pe termen lung ce ar permite identificarea, recuperarea și repunerea în uz a spațiului public din Chișinău, oferindu-i-se un caracter civic pronunțat.

Unul din cele două obiective ale atelierului a constat în analiza spațiului public existent și în conceptualizarea unei rețele de spații publice pentru Chișinău, alternative spațiului public proiectat de regimurile anterioare (reprezentativ pentru puterea politică din acel moment). Pe această cale se dorește extinderea accesului către spațiul public și către cultură a tinerilor din mediul urban și altor grupuri sociale care sunt sau se simt excluse de la posibilitatea utilizării acestui spațiu. Totodată, este o metodă de a repune în uz zone abandonate, ignorate sau monofuncționale din oraș și de a le adapta noilor necesități ale chișinăuienilor. Atingerea acestui obiectiv presupune formarea unor parteneriate cu Administrația Publică Locală, instituțiile publice, sectorul civil și cel privat, și conlucrarea cu comunitatea locală în vederea amenajării spațiului public și definirii funcției sale sociale și politice.

Al doilea obiectiv a vizat contextualizarea viitoarelor intervenții artistice realizate în colaborare cu artiști invitați - atelierul devenind un laborator mobil prin care au fost identificate situații, teme și subiecte de actualitate pentru spațiul public chișinăuian.

Ceva mai recent ne-am propus să apelăm la suportul mass-mediei în vederea sensibilizării opiniei publice privind situația negativă a spațiului public din Chișinău, organizînd campanii, distribuind fluturașe cu diverse mesaje și participînd la acțiuni de protest. Deasemenea ne propunem să determinăm administrația locală să apeleze la dezbateri publice de fiecare dată cînd vine vorba de proiecte controversate sau de soarta unor spații importante pentru comunitatea locală.

Security design de Gruppo Tökmag (Andras TABORI, Tamas BUDHA), Chișinău 2011: Cartarea grilajelor de protecție la ferestre de apartamente din blocurile socialiste
Security design by Gruppo Tökmag (Andras TABORI, Tamas BUDHA), Chisinau 2011
Mapping of the windowgrates from apartments in the socialist blocks of flats

DESIGN:
Gruppo Tökmag

EN

adjust them to the new needs of the people in Chisinau. Reaching this aim implies making partnerships with the Local Public Administration, public institutions, the civic and private sector, and working with the community to organise the public space and define its social and political function.

The second aim was about the contextualization of future art interventions made in cooperation with invited artists - the workshop becoming a mobile lab in which situations, themes and topics of interest for the city's public space were identified. More recently, we aimed to get the support of media to raise the public awareness on the negative status of the public space in Chisinau, by organising campaigns, disseminating fliers with various messages and taking part in protests. We also aim at determining the local administration to appeal to public debates each time it is about controversial projects or the fate of important spaces for the local community.

COMMUNICATION PLATFORMS. CONTRIBUTIONS TO A DEMOCRATIC PUBLIC SPHERE

[OBERLIST]
This is an informative list, actually an electronic free service provided to artists, professionals in culture, people interested in cultural policies and art lovers in Eastern and Western Europe, around the Black Sea, open to other regions of the world. The service is used by organisations, initiatives and people active in the area of art and contemporary culture, and represents an interactive space, open to discussion and debates about the cultural background in Moldova and the European one.

http://www.oberliht.com/oberlist/

PLIC MAGAZINE
is a publication of a highly cross-disciplinary and experimental nature, aiming to reflect the art and literary trends of young designers. It relies on the concept of collective sharing of knowledge and experience, the magazine becoming a communication platform between various groups (and not only designers), insisting on the role and importance of art, as an active social ingredient.

http://plic.oberliht.com/

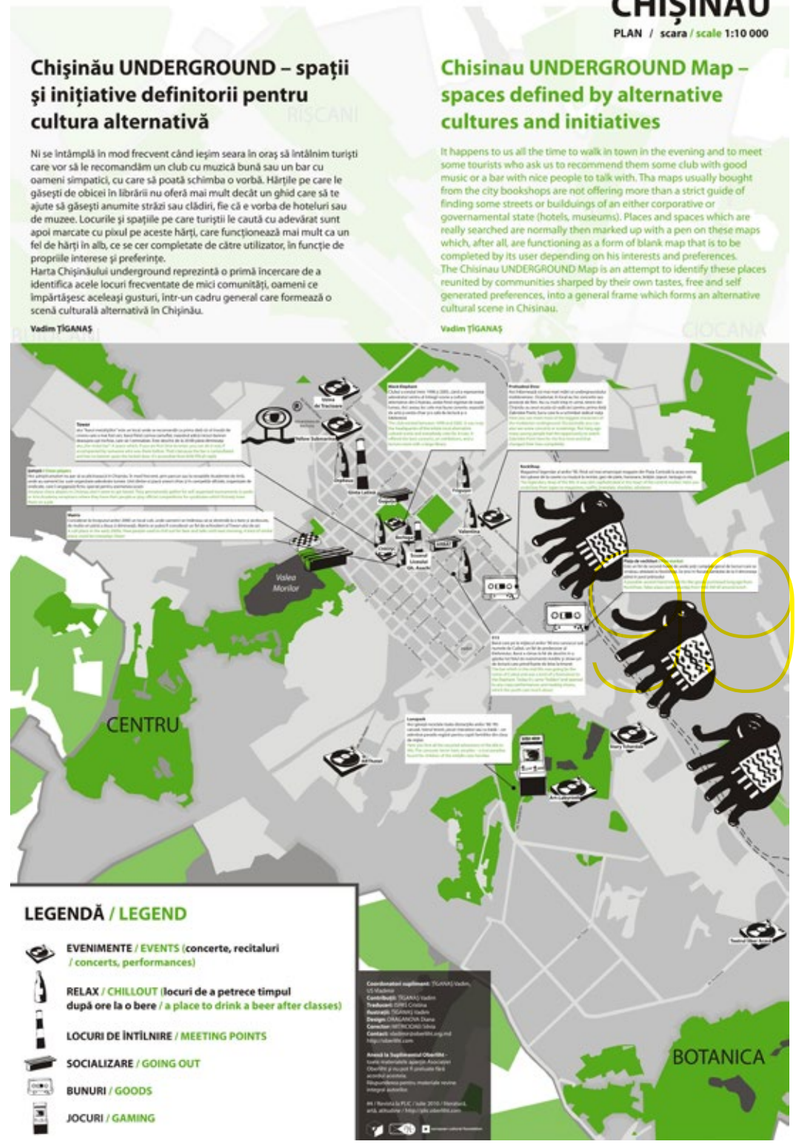

Harta Chișinăului Underground de Vadim ȚÎGANAȘ, Chișinău 2010
Underground Chisinau
Map by Vadim TIGANAS, Chisinau 2010

DESIGN:
Diana Draganova

 # 8 PLIC, desfășurat, 2012
8 PLIC, spreaded out, 2012

Atelierul de cartografiere a spațiului public din Chișinău, Chișinău 2012
Mapping of public space in Chisinau workshop, Chisinau 2012

PLATFORME DE COMUNICARE. CONTRIBUȚII LA O SFERĂ PUBLICĂ DEMOCRATICĂ

[OBERLIST]
Este o listă informativă, de fapt un serviciu electronic gratuit oferit artiștilor, lucrătorilor din domeniul culturii, persoanelor interesate de politici culturale și iubitorilor de artă din estul și vestul Europei, din jurul Mării Negre, deschisă și altor regiuni ale lumii. Serviciul este utilizat de către organizații, inițiative și persoane active în domeniul artei și culturii contemporane, și reprezintă un spațiu interactiv, deschis discuțiilor și dezbaterilor în jurul scenei culturale din Moldova și celei europene.

http://www.oberliht.com/oberlist/

REVISTA LA PLIC
este o publicație cu caracter interdisciplinar și experimental pronunțat, care își propune să reflecte tendințele artistice și literare ale tinerilor creatori. La baza sa se află principiul partajării colective a cunoștințelor și experienței, revista devenind o platformă de comunicare între diverse grupuri (și nu doar de creatori) , insistînd pe rolul și importanța artei, în calitate de ingredient social activ.

http://plic.oberliht.com/

ÎN LOC DE CONCLUZIE
Privite în ansamblu, proiectele și acțiunile realizate își propun un scop mai larg - cel de recuperare a spațiilor publice pentru comunitate prin acțiune culturală, cu implicarea directă a grupurilor profesionale, instituțiilor si a locuitorilor. La nivel politic, proiectele deschid noi posibilități pentru oameni și grupuri sociale excluse, deconectate de la mecanismul existent de luare a deciziilor, de a se implica mai activ în procesul de planificarea urbană.

Într-o țară post-sovietică, în lipsa unei înțelegeri clare a ceea ce înseamnă spațiul public și cum acesta ar putea ajuta la democratizarea societății sau la rezolvarea unor conflicte, ceea ce ne propunem să facem este ca prin artă și acțiune socială să formăm noi spații publice, activînd spațiul social moștenit și transformîndu-l astfel încît acesta să răspundă într-o măsura mai bună nevoilor comunității.

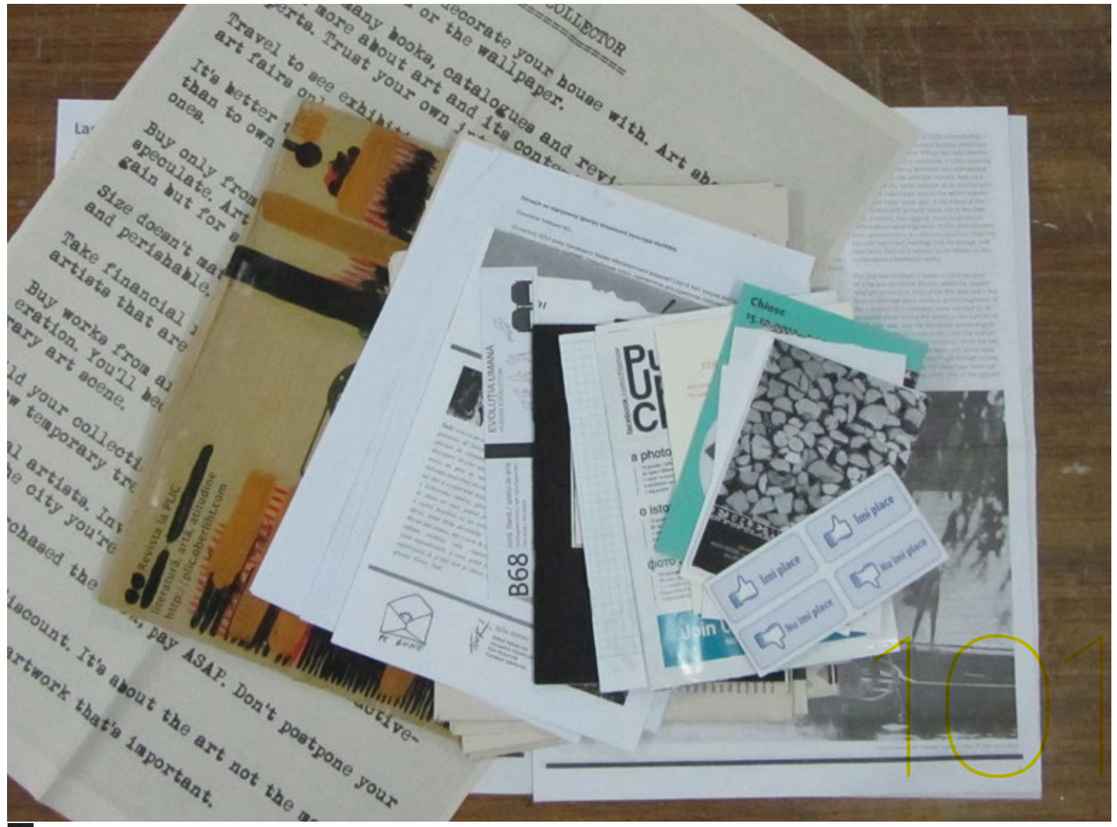

B68 - revendicări tipărite. Nu lăsa mașina să te reprezinte!, campanie de distribuție a fluturașelor, 2013
B 68- flyers. Don't let your car represent you! Campaign, 2013

EN

INSTEAD OF CONCLUSION
Speaking overall, the projects and actions completed aim for a wider goal - that of recovering the public spaces for the community through cultural action, with a direct involvement of professional groups, institutions and locals. Politically, the projects open new opportunities for people and excluded social groups, disconnected from the current mechanism of decision-making, to be involved more actively in the process of urban planning. In a post-Soviet country, in the absence of a clear understanding of what the public space is and how this could support the democratization of society and the solving of conflicts, what we aim for is to make, through art and social action, new public spaces, activating the inherited social space and changing it so that it responds better to the needs of the community.